

HALADÁS

(VASUTI FOLYÓIRAT)

VASUTI
SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐK ÉS LAPTULAJDONOSOK:

BANOVITS LÁSZLÓ ifj. GÖRGEY LÁSZLÓ ZSIVKOVICS ANTAL

Előfizetési ára:

Egész évre ... 8 korona
Fél évre ... 4 korona
Negyed évre ... 2 korona

Szerkesztőség:

Miskolcz, Szemere-utca 26. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással:

Egész évre ... 14- kor.
Fél évre ... 7- kor.
Negyed évre ... 3-50 kor.

A balesetbiztosítás (18-től 60 éves korig) a „Nemzeti balesetbiztosító részvénytársaság”-nál 3000 koronára halál esetre és 3000 koronára állandó munkaképtelenség esetére szól.

Elnökjelölés a „Mayerik” egyletbe.

—s—ó—. Két hónapja már annak, hogy a Magyar államvasutak takarékos és előlegezési szövetkezetének (Mayerik egylet) elnöke Janik Béla felügyelő elhunyt és az egylet vezetősége még mostanáig sem mozdult meg, hogy az új elnök megválasztása céljából rendkívüli közgyűlést hívjon egybe, holott magának az egyletnek mindenesetre nagyon fontos és elsőrangú érdeke, hogy mielőbb erős kezek ragadják meg a vezetést és kormányozzák az egyletet azon utra, melyen nemcsak egyes érdekköröket, hanem a tagok összességét fogja szolgálni.

Ugy értesültünk, hogy az egylet mostani vezetőségének célja az elnökválasztást egész a jövő évi rendes közgyűlésig elhalasztani.

Nem akarunk ezuttal senkit sem vádolni, nem akarjuk azt mondani, hogy talán bizonyos érdekkörök mennél nagyobb szervezése készítette a vezetőséget ezen halasztásra és éppen azért nem értjük a vezetőség azon eljárását, hogy a mikor éppen nekik kellett volna a kezdő lépést megtenniük, hogy az egylet mielőbb új elnököt nyerjen, ők ezen fontos állás betöltésével még majd egy évig akarnak várni.

Hogy a vezetőség ezen eljárása nem kelt a tagok között megnyugvást, hogy azzal megelégedve nincsenek, azt bizonyítja azon mozgalom, mely a miskolczi üzletvezetőség területén megindult.

Két felhívás érkezett lapunkhoz, melyek jelenleg a vonalon körözés alatt állanak. Az egyik az egylet vezetőségéhez szól, melyben az elnök megválasztása céljából mielőbb rendkívüli közgyűlés összehívását kérik és egyúttal Luger Camillo s.-titkárt jelölik elnökül az aláírók, a második egy körlevél a tagtársakhoz, melyben a kibocsátók bizalmatlanságukat fejezve ki az eddigi vezetés iránt és hivatkozva az elmúlt idők szomorú tapasztalataira, az egylet élére egy oly férfiú állítását kívánják, kinek önzetlensége, becsületessége és tiszta jelleme minden tekintetben biztosítékot nyújtana a szövetkezet felvirágoztatása és helyes helyes vezetése iránt és mint ilyent Luger Camillo s.-titkárt ajánlják a megválasztásra.

Tudomásunk szerint két jelölt van az elnöki állásra: az egyik dr. Szerbák Elek titkár, a másik Luger Camillo s.-titkár, mindkettő arra termelt férfiú, kiknek egyéni talentuma, fedhetlen jelleme, kiváló ügybuzgósága és megnyerő tapintatos modora teljes garantiát szolgáltatnak arra nézve, hogy bármelyikükben a szövetkezet oly elnököt nyerne, kinek vezetése mindenben csak a tagok, az összesség javára szolgálna és nem tudna felburjánozni a klikk-rendszer, nem uralkodna az egyéni érdek, hanem egyforma védelemben részesülne minden tagnak jogos érdeke.

Nem szabad tehát késni az elnökválasztással, mielőbb össze kell hívni a rendkívüli közgyűlést, mert felette kívánatos, hogy a szövetkezet mielőbb erős kezű vezetőt nyerjen és minden napi késedelem csak a szövetkezetnek, a tagok összességének érdeke és nyugalma ellen van.

Betegségrszinlelés.

— A „Haladás“ pályázatán első díjat nyert pályamű. —

Nagy szélsőségek között mozgó skálát alkot az emberek lelkiismeretességének fokozata. Míg az egyik lelkifurdalást érez, ha mára kiszabott teendőjét csak holnap végzi el, addig a másik — minden kötelességrzet hiányában — megeledeéssel vonja ki magát a közös munkából reá eső rész alól.

Ez utóbbiaknak kedvencz változatosság az, ha a szolgálati egyhangú és terhes napokat olykor-olykor minden felelősség nélküli kényelmes napokkal szakítják meg, a nélkül azonban, hogy az ürügyül szolgáló betegség fájdalmában is osztoznának.

Természetes, hogy ilyen módon a vasut-intézet meg van károsítva, mert miután a munkájáért megfizetett közeg helyett külön díjazással helyettest kell állítania, egy munkát kétszeresen díjaz.

Hogy tényleg vannak, a kik ezen eljárástól nem idegenkednek, azt rögtön belátjuk, ha egy összehasonlító pillantást vetünk az évi fizetéses és a napbéres alkalmazottak betegülési százalékára, mely hasonló körülmények között az utóbbiaknál mindig kisebb.

Az aránytalanságot az sem magyarázza meg eléggé, hogy a napbéresek rendszerint fiatalabbak lévén, a betegülési esélyeknek kevésbbé vannak kitéve. Itt a magyarázat abban rejlik, hogy a napbéres alkalmazott betegen töltött napjaira nem kapván díjazást, a szolgálattól tényleg csak kényszerítő körülmények között marad el és oda minél előbb visszatérni igyekeznek.

Ha ez a lelkiismeretlenség szélesebb mederbe jutna, ezt az üzleti eredmény és ennek kifolyásaként azok az alkalmazottak is megéreznék, a kik szolgálatukat odaadóanvégzik, mert tudjuk, hogy az előléptetések szoros összefüggésben állanak az üzleti eredményekkel.

Közös érdek tehát az, hogy a betegségrszinlelés a lehetőség szerint korlátok közé szoríttassék. Nem besúgás, de öntudatos kötelességrzet és jogos önvédelem az, ha minden közége az intézetnek megakadályozni igyekeznek azt, hogy egyesek jogellenes uton megrövidítsék az intézetet és közvetve annak alkalmazottait.

Az intézet ezen oldalról fenyegetett érdekeinek védelmét a pályáorvosokra bizza, az illetők egyéni nézetéhez képest több vagy kevesebb sikerrel.

TÁRCZA.

Dalaimból.

I.

Szobor vagy! Nincs benned se szív, se lélek,
Mondják felőled mind az emberek.
S mi az, hogy én csak érted égek,
Álmomból is képeddel ébredek.

Szép vagy igaz... De mindened e szépség,
Mondják nincs benned élet, gondolat,
Még szemeid is, mint a beborult ég,
Olyan sötétek, olyan zordonak . . .

Én mégis inkább így imádlak téged,
Ha nincs benned szív s abban szerelem.
Szivem legmélyén hordom drága képed
S hogy nem szeretsz, e tudat fáj nekem.

Ha boldogságom tűnő, pusztá álom,
Még így is tudlak szivből áldani,

Két szép sötét szemed az én világom,
Mít meg világítanak villámai.

Igy, így akarlak tudni életemben,
Ne érezd és ne tudd, hogy van szived;
Ha nem szeretsz, csak mást ne hagyj
[szivedben
S örökké áldom minden léptedet . . .

II.

Hir sem jó felőled,
Nem szól rólad senki,
Egy perczre sem tudlak
Mégis elfeledni . . .

Itt él a szivemben
Az emléked folyton,
Hogy soha se muló
Örök bút okozzon . . .

Vajdai Szabó István.

Igaz, hogy a testi fájdalom olyan szubjektív érzés, melyet az orvos nem lát és így annak létezése vagy nem létezése felől közvetlen meggyőződést nem szerezhet, de a gyakorlott orvos szeme legtöbb esetben megkülönbözteti az igazi beteget a tettetőtől, ki laikus gondolkodás mellett hamar elárulja magát. Nem ismerve az általa koholt betegséget, olyan tüneteket panaszol, melyek azal soha sem járnak együtt, vagy nem panaszkodik a betegség szükségképeni következményeiként jelentkező szokott fájdalmakról. Sok más eszköz és mód áll még rendelkezésére a tapasztalt orvosnak a szimuláns leleplezésére és habár az ezen irányban előfordult sajnálatos tévedések óvatosságra intik az orvost, mégis úgy vélem, hogy nem egy esetben csak a tévesen alkalmazott könyörület tartja vissza az orvost attól, hogy tapasztalatát nyilvánítsa.

A betegségről való bizonytalanság ugyanis fegyelmi vétséget képez, mely elbocsájtással sújtatik, de ez a szigorú rendszabály indokolt is, mert zord téli időben bizony sok ember szivesebben maradna a meleg tűzhelynél, mint hogy fázós utba, nehéz szolgálatba menjen. Gyengébb jelleműknél hamar elnyomná a

kötelességérzetet a kényelem utáni vágy. — Nagyobb személyzeti székhelyeken, hol egy-egy pályaorvos 7—800 alkalmazottnak és családtagjainak egészségügyi kezelését is kell hogy végezze, az illető annyira igénybe van véve, hogy a nagyobb kiterjedésű város területén elszórva lakó betegek gyakori megjelentéséről szó sem lehet.

A porosz közmunkaminiszter elrendelte, hogy a betegpénztári tagoknak betegség esetén való látogatása céljából állandó beteglátogatók neveztesse ki, kik mérsékelt díjazás mellett a betegeket rendszeresen látogatni kötelesek.

Ezen látogatásokat célszerűen végezhetik olyanok, kik orvosi tudással nem bírnak, mert ezek leginkább annak az ellenőrzésére vannak hivatva, hogy a beteg tényleg ott hon tartózkodik és a javalt kúrát követi-e? A visszaéléseknek ezzel egy csapásra vége szakad. Ezzel a rendszerrel legalább az el van érve, hogy az intézet által fizetett és a köteles munka alól jogtalanul elvonuló munkaező más téren nem érvényesülhet, ezáltal magának jogosulatlan hasznot szerezve. E sorok írója konkrét eseteket tud, midőn a mesterséget tanult vasuti alkalmazott a szol-

A piros rózsák.

A „Haladás” pályázatán 10 koronás arannyal jutalmazott pályamű.

— Irta: Herczegh Jenő. —

Ott ültünk a nyaralóhely sűrű, lombos oldalán, a nagy hársfa alatt.

Mikor délutánként nem tudtunk újabb programot kisütni rendes sétánk körül s tikkasztóbban sütött le a nap a nyárutói kék egyes napokban, itt verődtünk össze rendesen mi öten, — két újdonsült egy éves szőke asszony, akik örökös jókedvükkel, csengő kacagásukkal föllármázták a lombán terpeszkedő, sötét szoknyás fenyőkkel egygyé nőtt rengeteget, — egy szép halvány arcú barna asszony, aki nyolcz éves kis leánykájával volt itt s fáradt nézésű sötét szemével mindig szomorúan ült közöttünk, — azután Dezső, meg én. Most is, ahogy a forró augusztusi delután összehozott bennünket, valami különös édes nehezesség szállott mindnyájunkra.

Amint szólanul ültünk egymás mellett, lelkünkön átfutott az a csodálatos, minden iránt

fogékony érzés, amit csak álmainkban szoktunk magunkévá tenni. Testünk megremegett a kábító lehelettől, amit a meleg föld ontott ki magából és mindegyikünk arcán láttatni engedte azt, hogy most mindnyájan valami rég megtörtént, boldog szerelmes dolgainkon ábrándozunk el. Gondolataink ott kalandoztak valamely rég elfelejtett, boldogságos, vagy kínos perczeinken. A két szőke babaarcú asszony mosolygó szemei málázva tekintettek el a hegyek felé, mintha visszakívántak volna onnét valamit, talán egy darabkát leányos életükből? Dezső cigarettje füstjébe burkolódzott, bizton lehetett látni rajta, hogy majd elmond valami érdekeset, újat szerelmi történeteik közül. Csak várt valamire, ami zsidbadt állapotunkat a beszélgetésre bátorította volna.

A szép barna asszony ma különösen szomorúan ült közöttünk. Éjsötét haja finomul árnyalkolta be fáradt vonásait, szemei, azok a csodálatos nagy fekete szemek tágra nyitva néztek a semmiséget, amelyen keresztül gondolatai elkalandozhattak. Kirajzolódtak ezek a gondolatok a szép halvány arcú asszony finom vonásain és én elmerülve nézéseben, kutattam, vizsgáltam

gálattól betegség czimén elmaradva, apja műhelyében dolgozott, egy másik ilyen módon vélte a magánügyének elintézéséhez szükséges időt kieszközölni a szabadság kérése helyett.

Ezekkel szemben nagyon helyén való lehet a beteglátogató intézmény, melynek más tekintetben is üdvös eredménye lehetne. A beteglátogatók ugyanis közvetlen érintkezés útján tájékozódva a beteg magánviszonyai felől, jelentést tehetnének a felsőbb-ségnek a szükséges és méltányos segélyek nyújtása tekintetében.

Hány család insége, nyomora van elrejtve a segítségre kész emberszeretet elől, hány esetben segítene a betegségében még nélkülözést is szenvedőn könyörületes felebarátja, ha helyzetét ismerné! A gyógyítás sikere sokszor anyagi eszközök hiányán török meg és a szenvedőt szégyenérzete tiltja, hogy kérő szavával társaihoz forduljon, holott azoknak segítségével talán egészségét vagy életét nyerné vissza. A beteglátogatók legcélszerűbben az alkalmazottak közül volnának választhatók, a kik némi csekély általánnyal díjazva úgy az intézetnek, mint az egyes alkalmazottaknak hasznos szolgálókat tehetnének.

arczán, szemeiben azt a mérhetetlen szomorúságot és bánatot, amely még a járását, karjainak mozdulatát is valami fájó módon tette ritmikussá.

Sokáig ültünk így gondolkozva, álmódzva, az alkony is lecsapott hirtelen és a lankadt forró napsugarakat magába itatva, ezeréjes varázslatos módon ama szükséges bánatos közlekenységre hangolt bennünket, amelynek ilyen szerelmes nyárutói alkonyatkor lehetetlen ellentállni. A mikor az ember előszedi régi szerelmeinek ábrándosan boldogságos egy-egy töredékét, hogy azokat valakinek elmondhassa, elpanaszolgassa, néhány jóleső vigasztaló szóért.

A szomorú arcú barna asszony álmatagon riadt fel gondolataiból s a hogy e pillanatban szőke kis leánykája ide toppant közénk, egy csomó mezei virágot szórva anyja ölébe, bánatos gyöngédséggel simitgatta meg a kis leány hasonló szőke selymes haját. Azután összebujtak ketten a széles kerti széken, a kis leány játszadozott anyja leányosan varrott fehér ruhájának bodraival, a szomorú asszony pedig figyelemmel hallgatta velünk együtt Dezső beszédét.

— Segédfogalmazó koromban történt.

Míg az egészséges ember betegségről elítélendő, addig azt sem lehet helyeselni, ha egyesek túlzott és rosszul alkalmazott lelkiismeretességgel betegen is tovább végzik a szolgálatot, mert ennek az az eredménye, hogy a kezdődő betegség esikéjében el nem fojtatván, de sőt a megtámadott szervezet nélkülözvén a szükséges pihenést és ápolást, az előbb talán pár nap alatt gyógyuló betegség úgy elhatalmasodik, hogy leküzdéséhez több heti gyógykezelésre van szükség, sőt az orvosi segély idejében való alkalmazásának elmulasztása komoly bajt is eredményezhet.

BacsKay Dezső.

A hivatalos levelezésekről.

A „Haladás” pályázatán 10 koronás arannyal jutalmazott pályamű.

Mindannyiszor bosszankodom, a hányszor a hivatalos levelezésekben a hivatalos irály torz-szülőtteivel találkozom és mert naponkint több száz hivatalos levél fordul meg kezeim között, hát bizony én nagyon sokszor és sokat bosszankodom, leginkább pedig a germanismusokon és a fölösleges szószaporításokon, a mely utóbbiak révén vajmi sok fölösleges munka, papír és tinta poecékolódik el szerte a boldog hazában.

Szegény fiú! Ha rá gondolok, valami szegénylős gyengeség fut át a lelkemen, a szívem pedig ellágyul, mintha fiatal leány volnék. Emlékeimben, ha visszanezék erre a történetre tekintetem oda esik a szegény fiú fáradt, beesett arczára, az azóta elmúlt két év hosszú idején keresztül ide érzik hozzám beteges lehelete, fullasztó tompa köhécselése. Mintha most is látnám, mint sorvadott el rövid két esztendő alatt egy asszony szerelmet sugárzó tekintetétől, sorvasztó esőkjaitól.

Ödönnek hívták. Egy igénytelen tátramenti nyaralóhelyen találkoztam vele. Akkortájt vizsgák előtt állottam, azért választottam ezt a esendes, ellágyított helyet, hogy tanulhassak. Ugyanegy villában volt a lakásunk, két kis fehérre meszelt csinos szoba s mindjárt első nap, ahogy összejöttünk az ebédnél, barátságot kötöttünk egymással. Az első napokban szokatlanul hatott reám ez az ismerettség, később azonban valami melancholikusan édes-vonzalómmal ragadt magához az a beteg fiú. Magas, elegánsan vékony testű fiú volt, gesztenyeszínű haja szeliden simult le gondolkodó homlokára. Sápadt arczán azonban már ott látszottak a rőzsák, a piros

Nem állítom azt, hogy a hivatalos levelezés terén talán tulságosan nagy és megbecsülendő eredményeket érhetnénk el magyarosodás és nyelvészeti szempontokból, mert hiszen a hivatalos levelezések nem forognak a nagy nyilvánosság előtt, de miután egy olyan hatalmas intézmény, mint amilyen például a magy. kir. államvasutak is, óriási forgalmánál és összeköttetéseinél fogva annyi száz és száz-ezer magán egyén-nél áll hivatalos levelezésben, hogy a magyarosodásra való törekvés ezekben a levelezésekben is erősen nyilvánulhat és hathat is: semmi sem természetesebb, mint az, hogy mi, a magy. kir. államvasutak alkalmazottai, valamennyien hivatva vagyunk arra, — sőt hazafias kötelességünk is — hogy nyelvünk tisztasága fölött őrkdjünk, azt lehetőleg minden salaktól, főleg a germanisálástól, miát nyelvünk egyik nagy ellenségétől megóvjuk s a magyarosodásra ilyképen is közrehassunk.

Nem bánt, ha egy magán-fél levelének bekezdése — 's ez nagyon is gyakori dolog — például így hangzik: „Folyó hó 15-én kelt becsesére“ (Auf Ihre Geschätzte stb.); hanem az már csakugyan helytelen lenne, ha mi is hasonló bekezdéssel válaszolnánk.

Egy másik torzalakja a levelezések bekezdésének ime ez:

„Vonatkozással (vagy hivatkozással), folyó hó 15-én kelt . . . számú, becses átiratára, hivatalos tisztelettel értesítjük . . .“ (Mit

Bezug auf Ihre werthe zuschrift dem 15-ten l. M. beehren wir uns diensthöflichts mitzuthetheilen). Ehhez a német és izléstelen formulához már több szavam van, mert sajnos, hivatalos levelezéseink között lépten-nyomon, szóról-szóra és naponkint előfordul.

A magyar nyelvnek megbecsülhetetlen erénye és ragyogó szépsége is egyszersmind a tömörség. Nekem legalább igaz gyönyörűségem telik abban, ha magyarul három-négy szóval is ki tudom fejezni azt, aminek kifejezésére a német a maga nyelvén hat-hét szavat is elpocsékol. „Exempla trahunt“; idézek tehát példát reá a vasuti életből, magyarul és németül, — egy a koesi szakaszokban kifüggesztett figyelmeztetést:

„A koesi padlójára köpni tilos“ „Es ist verboten auf den Fussboden des Wagens zu spucken“. A német szavak összege éppen kétszerese a mieinknek!

Én tehát a fentebb idézett bekezdésből föltétlenül törölném a „vonatkozással“ (vagy „hivatkozással“) „becses“ és „hivatalos“ szavakat és pedig a két elsőt mint fölöslegest, az utóbbiak pedig azért, mert nem ismerek „hivatalos“ tiszteletet. Ezenkívül az „átirat“ szóból elvonnám az „át“ szótagot nem csak mint szintén fölöslegeset, de azért is, mert „átirat“ szerintem rossz szó és — lévén a német „zu“ értelme magyarul „hoz“, „höz“, „hez“ —) a „zuscchrift“ szónak határozottan korcs átültetése. Nagyon meggondolandónak

vérfoltok, amelyek a tuberkolózis élő képét a maguk igazi valóságában mutatták. Tudta, hogy gyógyíthatatlan beteg s erről szeretett velem leginkább vitatkozni. Persze én erősítgettem, bizonygattam, hogy semmi baja nincsen, muló gyengeség az egész, őszig helyre jön teljesen, — de ő nem hitte el erőltetett vigasztalásaimat. Ilyenkor mindig szomoruan mutatta sápadt arcát; — nézze a rózsákat, nyilnak fejlődnek. Orvosnövendék volt, hát értett a betegségéhez.

Egy csillagatlan, hűvös estén behuzódtunk a szobájába s ahogy gyertya-gyújtás előtt oda ültünk az ablak mellé és néztük a kezdődő vihar készülődését, Ödön hosszan kezdte el fojtó, száraz köhécselését, mialatt egész teste megremegett a fájdalomtól. Azután közelebb húzta székét az enyémhez és elmesélte betegségének történetét. Belefogott lázasán sietve, mintha félt volna attól, hogy a legközelebbi szónál megbánja őszinteségének titkát.

— Ugy estem bele abba a sorvasztó nagy szerelembe, mint az ezerbünös a gyehenna tisztító tűzébe. Ezelőtt két évvel történt. Itt láttam meg az erdők közepén, amint ott a tisztás alatt

ahol azok a haragos villámok tanyáznak, mezei virágot szedett a kis leánykájával . . . Fehér nyári ruhája leányosan omlott végig tulinom vékony termetén s ahogy sápadt arca kipirult a hajladozásban, olyan üdén, frissen állott ott előttem az a huszonnyolczéves asszony, mint egy tizenhatéves fiatal leány. Szép vastag fekete haja két sorba fonva hullott le gyenge vállain, miközben nagy sötét szemei ijedt csodálkozással néztek végig rajtam. Kis leánykája félenken húzódott ruhája lenge bodrai közé s kedvesen mosolygott felém.

Megismerkedtünk. Az nap este már együtt sétáltunk a fenyves elhagyatott utain, azután másnap, harmadnap s azóta mindig szüntelen együtt jártuk az erdőt, csak a késői este választott el bennünket naponta egymástól, amikor nyugodni tértünk.

— Ödönt félbeszakította egy fojtó köhögés. Szemei meredten néztek bele az alkonyi sötétségbe és mint ilyenkor mindig, arca lázba gyult. Azután lassan folytatta tovább beszédét.

(Vége köv.)

tartanám végül, hogy hivatalos levelezéseinkben, ha nem felsőbbségünkhöz intézzük azokat, a „tisztelettel“ szótegyátalan használjuk? Én nem használnám, mert ha levelezéseinkben kifogástalanul udvariasak vagyunk, ezzel már eléggé megtiszteljük azt is, akihez leve-lünket intézzük és magunkat is, nincsen tehát szükség arra, hogy külön is tisztelegjünk.

Hangzanék tehát ezek után a kérdéses bekezdés következőleg:

„F hó 15-én kelt . . . sz. iratára értesítjük . . .“
Igy nem csak egyszerűség és tömörség tekintetében írunk jobban, de megtakarítván ekép a papiroson egy sort, időmben nehánymásod perczet, a tollamban pedig egy fél, vagy egy negyed csepp tintát, ami szintén valami!

Igazán különös, hogy éppen a hivatalos levelezésekben fordulnak elő a legképtele-nebb furcsaságok; de sajnos, úgy van. Avagy kinek ne sértendő nyelvérzékét, ha ilyesmit kell olvasnia: „ . . . a közlemények vissza-zárása (vissza rekesztése, vagy vissza szár-maztatása) mellett értesítjük. Aki így ír, tudja-e hogy mit jelent a „közölni“ szó és mi a „közlemény“? Bizonyynal nem tudja, hogy amit saját iratunkkal küldünk vala-hová, azt „visszavárni, visszarekeszteni, visz-szaszarmaztatni“ nem lehet? Ezeknek a rossz szavaknak alkalmazása is becsempészése nyelvünkbe — a német „schliessen“ szónak. El velük tehát és maradjunk meg a mi tőzsgyö-keres, magyar „visszaküldés“ kifejezésünk

mellett! De ezt is használjuk *magyar kísé-rettel* és ne például ilyen módon: „a *mel-lékletek* visszaküldése *mellett*.“

Nagy kedvem volna még a hivatalos leve-lezéseinkben hemzsegő furcsaságokkal, korcs szavakkal és germanizálásokkal tovább foglal-kozni, de szűkre szabott terem miatt még csak egy ilyen helytelen kifejezést mutathatok be.

Nem rég ideje, hogy a hivatalos levelezé-sekben használatba jött és sajnos, nagyon is kelendővé vált ez a kifejezés: „értesítjük t. *czimet*, vagy t. *czimedet*.“ Gondolkozzunk egy kicsit. Lehet-e a „czimet“ valamiről egyátalan értesíteni? Nem lehet, hanem igen is lehet azt, a kit leveleink élén egy, vagy másféleképen megczimezzük.

Ne használjuk tehát a szövegben ezt a teljesen rossz kifejezést és a még kevésbé jó „*czimedet*“, hanem ha szükséges a szö-vegben való megszólítás, a megszólítandó állását, vagy adjuk meg társadalmi állása szerinti czimét ilyen képen: „értesítjük ura-ságodat, méltóságodat, a t. részvénytársasá-got“ stb. Így megmaradunk nyelvünkben, le-velezésünkben magyaroknak.

A nyelv pedig minden nemzetnek legdrá-gább kincse; minden honpolgárnak hazafias kötelessége azt a kincset hiven őrizni 's ha kell, ápolnia is, főleg pedig nekünk, magya-roknak, kiknek az ezerszerte drágább és be-cesebb, mint minden más nemzetnek a magé.

Ö. Papik Sándor.

A HÉT TÖRTÉNETE.

Miskolcz. június 1.

(dr.) Olvasóink közül bizonyára még igen sokan emlékeznek Takács Zoltán ügyvédre, aki a Berecz testvéreket sikkasztásra csábította, majd később pedig pénzt hamisított; vagy pedig Ko otnai Árpádra a halottrabló orvosra, aki saját patiensét rabolta meg annak halála után. Ennek a két diplomás gavallér bűnösnek most újabb diplomás társuk akadt *dr. Grün Ede* fővárosi ügyvédben.

Dr. Grün Ede ügyvéd, mint szegény szülők gyer-meke, csaknem egészen úgy kezdte meg pályafutását, mint az újpesti Somaházy leány csábítója, Ziegler Jó-zsef szigorú orvos. Ügyvédjelölt volt még, amikor ismeretséget kötött egy esinos fiatal postáskisasszony-nal s egy darab ideig ennek családjánál is lakott. A mi történt közöttük, azt ma sem tudják biztosan, ese-tük csak on an kezdve ismeretes, hogy a lány egy őszi estén, miután az atyja meghalt, mérget ivott s iszonyu kínok között meg is halt. Mielőtt a törvényszéki orvostani intézetbe szállították holttestét, átkutatták ruhája zsebeit, s egy levelet találtak benne, melynek tartal ma a következő volt:

Halálom okozója G. Ede ügyvédjelölt, aki megmond-hatja, hogy ki vagyok. Hivassák el, ha kitették holtes-temet, ő majd igazolja személyazonosságomat. Leg-alább utólag egy kis lelkiismereti furdalást is fog érezni.

E levél alapján fölkeresték Grünt s a morgue már-

ványasztalánál megtörtént a tetemre hívás. A fiatal ember közömbös arccal ezeket mondotta:

— Nem emlékszem erre a nőre. Lehet, hogy orfe-umban, vagy másutt találkoztam vele, de nevét sem tudnám megmondani.

Grünnek ekkor nem esett bántódása, mert a sze-gény leánynak nem volt senki hozzátartozója, aki em-lékének tisztá-ágát számonkérhette volna a fiatal em-bertől, s így ekkor nem esett semmi bántódása.

Ezek után Grün nemsokára önálló ügyvédi irodát nyitott, s eleinte, mert igyekezettel dolgozott, jól ment neki. A nemezis azonban nemsokára utólrerte. Viszonyt szőtt Vidra Irén nevű orfeumi énekesnővel, az éjjeli mulatóhelyeknek állandó alakja lett, a hol két kézzel szórta a pénzt. Irodáját ennek következtében elhanya-golta s annak forgalma alaposan megesappant. A mu-latozásaihoz, a melyekbe mindjobban elmerült, azonban pénz kellett, s mert a jövedelemből nem futotta, hozzá-nyult a kliensei pénzéhez. Így történt, hogy egyik ügy-felétől, Wünsch testvérek bécsi cézgtől, a kik a Nem-zeti szállót bérelték, s a bérelt per alatt lévén, annak gondnokságát álnok uton magához ragadta Grün, a szálló összes jövedelmét néhány hónapon át mind el-sikkasztotta, sőt elsikkasztotta a szállóbeli alkalmazot-tak biztosítékát is. Az elsikkasztott összeget azután, mely a 30000 koronát meghaladta, orfeumi hölgyek társaságában dorbézolta el. A Wünsch testvérek czég azonban tudomására jutván a dolognak, Grün ellen bűnvádi feljelentést tett, mit azzal igyekezett az ügy-véd elhárítani, hogy 50000 korona hozományyal bíró

HIREK.

* **Láng Lajos kereskedelmi miniszter üdvözlése** Az elmúlt héten ismét számos küldöttség tiszteleggett Láng Lajosnál, az új kereskedelmi miniszternél. Így az *Ungvölgyi Vasut-Részvénytársaság*, a *Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság* és a *Szlavóniai Dráva-völgyi Vasut* küldöttsége. *Somogy-megye* és *Kaposvár város* küldöttségét *Vörös László* orsz. képviselő, volt kereskedelmi államtitkár vezette a miniszter elé.

Kiss György. A szegedi üzletvezetőség egyik nagyképzettségű osztályvezetője, *Kiss György* számosztályfőnök május hó 24-én elhunyt. A kartársai és alárendeltjei által őszintén szeretett és tisztelt számosztályfőnök *Lussin-Piccoloból* nagybetegen hazatérőben a gyorsvonat egyik első osztályú fülkéjében a ferencvárosi pályaudvar közelében halt meg. Temezése 26-án volt Budapesten, hol a szegedi üzletvezetőség küldöttséggel képviseltette magát s diszes koszorút helyezett a korán elhunyt számosztályfőnök ravatalára.

* **Athelyezések.** Dr. *Tóth János* segédmérnök az igazgatóságtól a miskolci üzletvezetőség területén levő ipolysági osztálymérnökséghez; *Vadnai Károly* a füzés-

leánnyal eljegyezte magát, s megígérte a bécsi cégnek hogy a hozományból 30000 koronát megtérít nekik, ha a bűnvádi feljelentéstől elállanak. A cég azonban azon kijelentéssel, hogy nem szövetkezhetik arra, hogy ismét egy szegény leányt tönkre tegyen, *Grünt* elutasította.

Május 29-én, épen mikor menyasszonya látogatásáról érkezett vissza a keleti pályaudvaron, tartóztatta le két detektív *Grün* drt s egy napig tartott vallatás után átkísérték az ügyészség börtönébe.

A szomorú Martinique szigetről újabb riasztó hírek érkeznek. A *Mont-Pelée* nem nyugszik, hanem kráteréből újabb és újabb láva- és hamutömegek törnek a magasba óriási lángok kíséretében s a pusztulás egyre messzebb és messzebb terjed úgy, hogy már az egész circa 180,000 lakossal bíró Martinique sziget veszélyben forog. A legutóbbi értesítés szerint a kitérés oly erős volt, hogy 300 méter átmérőjű és 200 méter magasságu oszlopban tört ki belőle a lávatömeg. A francia kormány az egész sziget kiköltöztetéséről tanácskozik már, a mi a szegény szigetlakók érdekében talán a legezelszerűbb volna. A jótékonyság is megmozdult már Martinique felé. Eddig adakozásokból több, mint két millió frank gyűlt egybe, melyek között szerepel az orosz császár 250,000 és a mi királyunk 25,000 frankja is.

Érdekes és valóban tragikomikus eset történt a mi nap Nagy-Váradon. Egy ottani hivatalban hetek óta

abonyi osztálymérnökség segédmérnöke pedig az igazgatósághoz helyeztetett át.

* **Kinevezés.** *Maholányi László*, a vasuti tisztképző tanfolyam jeles eredménnyel végzett hallgatója, ki a Miskolczi gömöri pályaudvaron van beosztva, — a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium alapján a VI. rangfokozat 3. osztálya szerint a hivatalnok-gyakornoki fokozat mellőzésével egyszerre hivatalnokká neveztetett ki.

* **Eljegyzés.** *Hegedűs Győző*, a zólyomi fűtőház segédmérnöke eljegyezte dr. *Csipkay István* kir. közjegyző leányát, *Annuskát*.

* **Pályaeorvosi kinevezés.** Dr. *Cservenák Gyula* karácsondi körorvos a bezárólag *Ludastól* kizárólag *Vámos-Györkig* terjedő vonalon elhelyezett személyzet egészségügyi kezelésére pályaeorvossá kineveztetett. Ehez képest a dr. *Pásztor Dezső* káli pályaeorvos vonalrésze bezárólag *Kál-Kápolnától* kizárólag *Ludasig* állapotott meg.

* **Halálozás.** *Boross Gusztáv* máv. osztálymérnök, negyvenöt éves korában meghalt Budapesten. Elhunytát özvegye, anyja, gyermekei és kiterjedt rokonság gyászolja.

* **A pöstyéni vasut.** A pöstyén—pöstyénfürdői villamos vasut közigazgatási bejárása megtörtént a napokban s ezzel a fontos szerepre hivatott vasut ügye a véglegesítés stádiumába lépett.

* **Az osztrák-magyar államvasutársaság közgyűlését** május hó 23-án tartotta meg, a mikor is *Taussig Ti-*

dolgozik egy szegény családapa — ingyen. Ugy goni dolgozik, hogy majd csak megüresedik egy napidijas-állás, melyre majd őt nevezik ki, aki már eleget dolgozott ingyen. A sors azonban a minap kegyetlenül megréfkálta szegényt. Iróasztaláról elveszett egy aktacsomag s mert sehol sem találták meg, 10 korona erejéig megbírságotlák. Mikor kezébe vette az erről szóló iratot, az elkeseredt ég könnyeket sujtott ki szeméből s szomoruan sóhajtott fel:

— Ilyen a szegény eber sorsa. Még az ingyen munkájára is ráfizet.

Innen-onnan.

Rossz gyomor.

A. ur (B.-hez): Nem tudom mit jelentsen ez! Men-nél többet eszem, annál kevesebb az étvágyam.

Éjjeli „poszt“.

Éji poszton a sorompó mellett
Miért is hogy silbakolnom kellett?
Fent kerestem csillagom az égen
S megtaláltam lent, rózsám szemében.

Bucsuzni jött a kedvesem hozzám,
Búcsúcsókját mért is ne fogadnám?
Ajkaíró szívtam édes mézet . . .
Ugy is terhes a vasuti élet!

S míg az ajkam forró csókot szedett,
Meglepett az „inspicirung“ minket. . .
— Csókolj rózsám, már semmi sem „tilos“,
Holnap reggel úgy is kijön — a fegyelmi biztos!

(Kovács Béla.)

vadar lovag az államosítás tárgyában hozzá intézett kérdésekre azt a választ adta, hogy a kormány eddig nem lépett érintkezésbe ebben a kérdésben a társasággal. Az igazgató-tanácsnak a nyereség felosztására vonatkozó indítványát vita nélkül elfogadták. Az egész 1901. évi osztalék részvényenként a tavalyi 32 frankkal szemben csak 28 frank.

* **A pozsonyi alagút**, melynek építését 1900. december hónapjában megkezdték, befejezése felé közeledik. A 600 méter hosszú tunelből 430 méter már teljesen ki van falazva. Az alagút megnyitását ez év szeptember hónapjának végére, vagy október elejére tervezik. A tojásalakú nyílás hossza és szélessége 5·5 méter, a nagy nyomás alatt lévő oldalfalak vastagsága 150—100, a bolthajtás falaié 55—75 centiméter. A hozzávaló elsőrendű kőanyagot a szepesváraljai, gánóczi, geletneki, dévény-ujfalusi és süttöi bányákból vették. A talajvíz behatolása ellen nagy szabású vízmentesítő munkálatok váltak szükségessé, azonfelül pedig ólombetéttel ellátott új szerkezetű aszfaltlemezeket alkalmaztak a víz beszivárgásának megakadályozására. Az egész alagút építési költsége másfélmillió koronára rug. Az építést *Kain* Albert államvasuti főmérnök vezeti. Ha kész lesz az új tunel, az egész vasuti közlekedést azon keresztül fogják lebonyolítani mindaddig, a míg a mellette lévő régi tunel, melyet az 1900. évi beszakadás után ideiglenesen jókarba helyeztek, véglegesen ki lesz avítva.

* **Öngyilkos felügyelő.** *Holl* Ernő államvasuti felügyelő Lussin-Piccolóban, hová gyógyulást ment keresni, — föbbe lőtte magát és rögtön meghalt. *Csatáry* Lajos miniszteri tanácsoshoz intézett levelében öngyilkosságának okául gyógyíthatatlan betegségét hozta fel. Özvegye és két árvája gyászolja.

* **A tarcsai vasút.** A Tarcsán át Felsőkörből Felső-Lövőig vezetendő helyi érdekű vasút közigazgatási bejárását e hó 22-én tartották meg. A vasút építését június elején kezdik meg, úgy, hogy ősszel átadható lesz a forgalomnak.

* **Felgyújtott pályaudvar.** Santander spanyol város hiába kérelmezte, hogy a Santander-Bilbao vonal pályaudvarát, — mely alkalmatlan helyen feküdt, — eltávolítsák, mert a kérelem sehogy sem talált meghallgatásra. A lakosság eredeti módon szabadította meg magát az alkalmatlanul fekvő pályaudvartól. Egyszerűen felgyújtotta az épületet, a mellyel együtt azonban temérdek árukészlet is elpusztult.

* **Nyári kirándulás.** A miskolci műhely évente szokásos nyári kirándulását az idén Sóstó fürdőre rendezi. A kirándulás, melyen csak vasuti alkalmazottak vehetnek részt családtagjaikkal, — július hó 5-én lesz.

* **A kassa-oderbergi vasút közgyűlése.** A kassa-oderbergi vasút május hó 28-án tartotta meg évi rendes közgyűlését *Loisch* Ede elnöklete alatt. A közgyűlés az igazgatóság jelentését tudomásul vette és ennek alapján

CSARNOK.

Graham ur kalandja.

(1) Irta: *Dircks* S.

Negyvenegy éves és agglégény vagyok. Egész életem munkás és feddhetlen volt.

Olyan pontos vagyok, mint az óramutató. Minden áldott reggel két percczel 10 óra előtt a west-hampstead-i vonatra ülök, a portlandi-uti állomáson omnibuszon bemegyek a City-be. És minden este ugyanazon az uton megyek haza. Mindenben a rendszerességnek vagyok barátja és hízlegek vele magamnak, hogy egész életemet pontos rendszerességgel osztottam mindig be. Ezt különben mindenkinek ajánlom, a ki az életem minden nagyobb baj és kellemetlenség nélkül akart keresztüljutni. A baj és kellemetlenség csak ott kezdődik, a hol az ember — valamely előre nem látott körülmény folytán — a rendszerességtől eltérni kénytelen. Ilyesmi — hála Isten — egész életemben csak egyszer esett meg velem, de tudom Istenem, nem is feledem el soha, a míg élek, mert nagyon keservesen okultam belőle.

Böles rendszerességemhez tartozik ugyanis a többek közt, hogy mikor elmegyek hazulról, mindig magammal viszem ernyőmet, a melyet

ha a nap süt, napernyő gyanánt, esőben pedig mint esernyőt használok.

Egy végzetes alkalommal — az ernyőmet ott-honn feledtem és pontos életrendemtől való ez az eltérés bizony-bizony majdnem végzetes lett rám nézve . . .

Mikor a vasuton ezt észrevettem, bizonyos előérzet támadt bennem, hogy ennek igen komoly következményei leendenek. S erről olyan annyira meg valék győződve, hogy szinte bizonyos tompa lemondással vártam a bekövetkezendő katasztrófát, — a mi be is következett.

Mindazáltal minden szerencsétlenség nélkül érkeztem be hivatalomba, a hol a délelőtt folyamán ügyeimet oly szerencsésen végeztem el, hogy könnyelműen egészen megfeledkeztem a rám váró végzetes következményekről, s mikor délben az omnibuszon szokásom szerint a bakra kiültem, olyan jó kedvem volt, hogy egy szivart adtam a kocsisnak, még magam is rágyújték egyre. Minden különös esemény nélkül végig döcögöttünk a hosszú Flétt-uton. A Strand-színház közelében egy idegen ült fel a kocsira és a bakon a kocsis és közém furakodva foglalt helyet. Ez kissé bosszantot, miután a bakon rendszeren csak a kocsissal ketten szoktunk ülni, a mit én mindig engemet mint törzsvendéget és rendes utazót megillető előjognak tekinték, mindazáltal — békés természetű ember lévén — az idegennek egy szót sem szólottam, s mind-

a felmentvényt megadta. Az ezután megejtett választások során az igazgatóságba beválasztották Hatvani Deutsch Bélát, Stiller Mórt, Gerhardt Gyulát, a felügyelő bizottságba pedig Kármán Lajost.

* **A drégelypalánki vasút.** A drégelypalánk—váci vasút létesítése, bár több nógrád-megyei község visszavonta a megszavazott segélyt, mert a vonat nem Verőczére fut be, az érdekelt megyék anyagi támogatásával biztosítva van, úgy, hogy a nyár végén bele foghatnak az építésbe. A vasút építéséhez egy berlini bank igen olcsó törlesztés és kölcsönt ajánlott fel a vállalkozók azt el is fogadták.

* **Forgalmi akadály.** A *holics—tarnopolj* vasuton *Podwysoké* és *Potulow* között töltéscsuszamlás miatt ideiglenesen megszüntették a forgalmat.

* **Letartóztatott család.** A budapesti rendőrség letartóztatta a múlt héten *Oreskovics* Bogumil klanaci születésű, volt tiszthelyettest, a ki jelenleg már az elzúllás legalsó fokára jutott. *Vasuti altiszti ruhában* sorra járta a vendéglőket s eladta az őt állítólag megillető kedvezményes áru fát és szenet. Tizenhat vendéglőt szedett ékepen rá az élelmes család, míg végre rajtavesztett.

* **Villamos vasút Róma és Nápoly között.** A róma—nápolyi vasút-vonalat villamos erőre alakítják át. A vonal 250 kilométer hosszú és az utazás, mely eddig öt órába került, most már csak két óráig fog tartani.

össze magamban — hogy meg ne hallja — mormogtam ezt a szót: „Pimasz“ és — bár az igazat megvallom, hogy egy egészen közönséges fráter, a kiről csak a legrosszabb véleményvel lehet az ember.

E közben oly sűrű köd ereszkedik az utcákra, hogy tíz lépcsőre nem lehetett látni. S hogy a helyzet annál rosszabb legyen, néhány nehez eső-csepp esett kalapom tetejére. Mindjobban kezdtem visszatérni a delélt bennem támadt azon erős meggyőződéshez, hogy ha az ember eltér rendes megszokásától, az bosszúlatlanul sohasem maradhat. Láttam, hogy esernyő híjjában teljesen bőrig fogok azni és legjobb esetben is el nem kerülhetek egy hatalmas muszkanathat.

— „Szabad felajánlanom az esernyőmet?“ — kérde egy halk, barátságos hang mellett.

A kocsis köze és közem furakodott idegen volt. Csak most néztem meg először és láttam, hogy vékony kis emberke, sápadt, beretvált arcú. Éreztem, hogy magamviselte vele szemben nem volt igen nyajas, kissé közelebb húzódtam az ülés széléhez, mi által neki valamivel kényelmesebb helyet engedtem a kocsis közt és köztem, — s a nekem felajánlott esernyőt kegyesen elfogadtam. Tisztességes nagyságu ernyő volt, úgy hogy mindakettőnknek elég védelmet nyújtott az egyre sűrűbben eső ellen.

Mindazáltal tartózkodtam vele társalgásba bocsátkozni és benne is volt annyi tapintat, hogy tovább egy szót sem szólt.

— **Kaposvár—barcsi vasút.** Somogy megye és Kaposvár város küldöttsége tisztelgett a napokban Láng Lajos kereskedelmi miniszternél Vörös László országgyűlési képviselő vezetése alatt. A küldöttek az évek óta tervezett kaposvár—barcsi helyi érdekű vasút engedélyezését, illetve a vasút engedélyezési feltételeinek új alapokon való megállapítását kérték, miután a súlyos gazdasági és pénzügyi viszonyok között a helyi érdekű vasút megnyitását és finanszírozását az eddig szokásos feltételek mellett biztosítani minden fáradozás dacára nem sikerült s e részben a további kísérletek sikerrel egyáltalán nem bíztatnak. A küldöttség a vasút megépítésének biztosítását azért is sürgősnek jelzi, mert, az e vidékről is nagyobb arányokat öltő kivándorlás csakis e vasút kiépítése által volna némileg korlátozható.

Övrendszabályok az alkoholizmus ellen. A francia „Paris—Lyon középtengeri vasút“ igazgatósága legközelebb felügyelőségeihez köriratot bocsátott ki, melyben közölte, hogy mindazon muokás egyletektől, a melyeknek helyiségeiben a vasuti alkalmazottaknak boron, sörön és almaboron kívül más szeszes italt szolgáltatnak ki, az eddig nyújtott segélyt meg fogja vonni.

Ugyancsak megtiltotta a vasuti vendéglősöknek, hogy a vasuti alkalmazottaknak az említett italokon kívül más szeszes italt adjanak.

Az Oxford-czirkusznál, az én állomásomtól még mintegy fél órányi távolságban, az ide-én hirtelen megállította a kocsit és felemelkedett helyéről:

— „Rendkívül sajnálom, de kénytelen vagyok itt leszállani.“

Az eső ekkor már csak úgy zuhogott. Éreztem, hogy helyzetem kétségbeejtő, a mit hihetőleg arcom is elarult.

Ismeretlen jöttevőm a kocsilépcsőről visszafordulva szólt:

— „Ha nincs ellenére, elvezethetem itt a közelben egy jó helyre, a hol az eső véget nyugodtan bevárhatja. Remelem, 1 óra múlva ki fog tisztulni.“

— „Inkább később, de szárazon“, tanácsolgtató akaratulag a kocsis és én, gondolva, hogy a következő vonattal még elég jókor haza érkehetem, az ajánlatot elfogadtam, s a vékony emberke oldalán és esernyője alatt elindultam az Oxford-ut hosszában.

Nemsokára jobbra egy mellékutczába fordultunk be, aztán megint jobbra fordultunk, aztán meg balra és megint jobbra, a míg végre egy egészen elhagyatott utcácskába értünk és nekem hálvány sejtelmem sem volt róla, hol járunk. Hogy a szives segítséget megháláljam, több ízben kísértém meg, beszédbe ereszkedni utitársammal, de ebből egy-két érthetetlen szónál egyebet ki-venni képes nem valék.

Egy lámpa alatt hirtelen megállt.

Kérdések és feleletek.

313. sz. pályaőrnek. Ön azt kérdezi, hogy nappal az alagutakon való keresztül haladás alkalmával miért nem lesz kivilágítva a mozdonyon és a zárféken levő jelző lámpás? — holott mint észrevette a személy-szállító vonatoknál a személykocsikban a lámpák ki vannak világítva, s ezenkívül pedig ha hajtány vagy pályakocsi megy az alaguton keresztül többnyire fáklyát gyujtanak!

Igaz, hogy sem a 41, sem a 27, sem az 53 sz. utasítás arról nem ad felvilágosítást, hogy az alagutakon való keresztül haladás alkalmával nappali időszakban kivilágítandó-e a mozdony és zárfék-jelző lámpása s a gyakorlatban is nagyobb részt kivilágítatlan jelzőlámpásokkal haladnak a vonatok az alagutakon keresztül. Azonban ezen eljárás ellenkezik a 25. sz. utasítás 20. cikkével, melyben az van mondva, hogy *sötétben, tehát hosszabb alagutakon való áthaladásnál is, a vonatok kívül és belül kivilágítandók.* Tehát azon hosszabb alagutaknál, melyeken átlátni nem lehet, vagyis melyekben a vonat sötétben halad, a jelző-lámpák feltétlenül kivilágítandók. Hogy példával szolgáljunk, ilyen hosszabb alagút volna a ruttikai vonalon: a hrencai — 445 meter, — a zohleri = 637 m., — a blaufuszi — 510 m., — hosszú, s ezek még kanyarulatban is fekszenek.

Másrészt a forgalom biztonsága is megkívánja azt, hogy a jelző-lámpák ilyen körülmények között feltétlenül kivilágítottassanak, mert az alagútban esetleg történő megállásnál, nagy hiba volna, hogyha a mozdony is vonatkísérő személyzet, csak a vonat megállása után kezdené a jelző-lámpásokat meggyújtani a helyett, hogy rögtön a vonatnak előről és hátulról az alagúton kívül való fedezéséről gondoskodnak. Hogy a 25. sz. utasításnak ezen helyes s a biztonságot czélzó intézkedése miatt nincs kifejezve a 41., 27. és 53. sz. utasításban, mint a mozdony és vonatkísérő személyzet illetékes utasításában, annak fejtegetése nem tartozik hozzánk, — azonban egyes üzletvezetőségek ezen hiányosságot saját hatáskörükben körrendeletekkel pótolják — így e tárgyban a miskolci üzletvezetőség 1898. évi 226. számú körrendeletében intézkedett.

Oly vonalszakaszokon, hol csak rövid alagutak vannak, melyeken átlátni lehet, a jelző-lámpások kivilágításától el lehet tekinteni — mert részint, az alagútba való behaladás előtt kötelek a mozdonyvezető a figyelmeztető gőzszíjjelet alkalmazni, részint pedig az esetleges megállásnál vagy a vonat eleje, vagy a vonat vége kívül esik az alagúton, s a vonatnak az alagútba eső része az alagút rövidsége és áttekinthetősége folytán észrevehető — tehát a biztonsági feltételeknek elég van téve.

A személykocsik természetesen belül mindig kivilágítandók, mivel az utazó közönséget sötétbe

— Szabad kérnem valamire?

— Minden esetre!

— Hogy ön soha senkinek sem fogja elárulni, hogy hová vezettem Önt.

— Uram, — felelém, miközben e miatt a különös kérés miatt kezdtem magamat igen kényelmetlenül érezni, — még ha meg akarnám mondani, se tehetném, mert teljességgel nem tudom, hol járunk.

— Tehát elfogadja föltételemet?

Igent intettem.

— „És meg egyet. Ön szives lesz, soha és semmi körülmények közt el nem árulni, hogy velem valaha találkozott.“

Kijelentettem, hogy szives leszek.

El nem tudtam képzelni, hogy mit akar velem, és kezdtem komolyan megbánni, hogy vele jöttem. Sötét, szűk utcában voltunk, sehol egyetlen élő lelek és az eső úgy ömlött, mintha öntötték volna. Kezdttem gondolkodni, de aztán azt gondoltam, hogy az a nagy elővigyázat társam részéről inkább azt mutatja, hogy ő neki van oka tőlem felni és kissé megnyugodtam.

Néhány percz múlva társam befordult egy kapualjba és szóltalanul intett, hogy kövessem. Mielőtt jobban körülnevezhettem volna, hogy miféle lába juttunk, már egy szűk, sötét folyosó felén éreztem magam előre tuszoltatni.

— Biz itt sötét van, de majd mindjárt gyujtunk világot, biztatott kísérom.

Sötét csigalépcsőn botorkáltunk fölfelé. Aztán megint egy sötét folyosóra értünk, itt jobbra, aztán balra és megint jobbra fordultunk.

— Itt vagyunk — hallottam a sötétben kísérom hangját, azután kulcsnyikorgást, ajtónyitást, és — egy alacsony, tágas szobában voltam, melynek tulsó végén a kandallóban tűz égett, melynek lobogó lángja tánczó árnyakat rajzoltatott a fehér falra. Kísérom a fal mellé lepett, valami csavarfelen egyet fordított, és a szoba egyszerre villamfenyővel lett megvilágítva.

A ködből és esőből szabadulva meg, s a hideg levegőről jöve, a szoba kellemesnek, majdnem barátságosnak tűnt fel. A falakat kárpit, a padlózatot perzsa-szonyeg takarta. A kandallón egy emberi koponya állott, a kandalló felett pedig a falra kannibáli fegyverek, vasas buzogányok, lándzsák és nyilak voltak felaggatva. A szobában negy-öt üveges szekrény volt, az egyikben könyvek, a többiben különböző műszerek és kézműves szerszámok. A közepen asztal, tele írással, az asztal körül néhány szék.

Az idegen egy szeket tolt a kandalló elé számomra s néhány hasáb fát vetett a tűzre. A mint jobban szemügyre vettem, láttam, hogy a feje közepe egészen kopasz és koponyáját mint egy koszoru veszi körül az őszes, gondör haj. Szemöldökei sűrűk s nagyok voltak, szemészőrök, fogai kicsik és fenyesek.

(Folytatjuk).

hagyni nem lehet s egyáltalában a kocsiknak belső világítása teljesen független a vonat külső világításától.

Az helyes, hogy a pályakocsik és hajtányok égő fáklyával haladnak az alagutakon át, sőt a 11. sz. utasítás szerint ezt az égő fáklyát egy embernek kell a pályakocsi vagy hajtány *előtt* viőni. Az ismét, hogy a 11. sz. utasításnak ezen helyes intézkedése miatt nem foglaltatik a 25. sz. utasítás XVII. fejezetébe, — nem tartozik ide. Mindenesetre csak kívánatos volna, ha az egyes utasításoknak a biztonságot érintő intézkedései összhangzásba hozhatnának.

IRODALOM, MŰVÉSZET.

A miskolci máv altiszti-kör műkedvelői előadása a miskolci színházban.

F. é. május hó 25-én tartotta meg a miskolci M. A. V. altiszti-kör jótékonyezélu műkedvelői előadását a miskolci színházban. A tiszta jövedelem részben a miskolci önkéntes tűzoltó egyesület mentő osztálya — részben a kör könyvtárának javára volt szánya. Színre került Abonyi Lajos népsziművé „A betyár kendője”. Daczára azonban annak, hogy részben oly intézmény támogatása is volt kitűzve, melynek gyámolítása a város egész közönségének érdeke, részvétlenségről kell panaszkodnunk, mert a színház alig félig telt meg, a páholyok nagy része üresen állott és így épen az a közönség vonta meg anyagi támogatását, mely azt legjobban tehetné.

Magáról az előadásról csak jót mondhatunk, csak dícséretére válik az altiszti-körnek, mely ezzel is megmutatta, hogy az altiszti-kar mindenütt megállja a helyét. Az előadás a műkedvelői előadások színvonalán felül állott. Az összes szereplők igyekeztek feladatuknak megfelelni. Különösen ki kell emelnünk a szereplők közül Beke Lajost „Bandi” személyesítőjét és Szikla Jánosnét, ki Bandi nejét „Órsit” játszotta, s kik igaz drámai érzéssel adták elő szerepeiket. Meg kell dícsérnünk Szabó Irma kisasszonyt is, ki „Zsófi” szerepét adta és élénk temperamentumával és kedves hangjával általános tetszést aratott.

Szépen énekelt Ragyás futó betyár szerepében Mihályi András.

A többiek is mind ügyesen mozogtak a színpadon. A rendezés Keresztessy Sándor ügyességét dícsérte. Az összes nőszereplők szép virágcsokrokat kaptak a figyelmes rendezőség részéről, míg a kis számú de lelkes közönség folytonosan megújuló tapsokkal jutalmazta a szereplők fáradozását.

A színelőadás után a „Korona” szállóban társasvácsora és táncmulatság volt, mely a

legvidámabb hangulatban folyt le és reggel 6 órakor ért véget.

A bevételről még pontos adataink nincsenek, de az eddigiek szerint tiszta jövedelemre nincs kilátás, csak épen hogy a költségek fedezve lesznek.

Ne kedvetlenítse el azonban ezen eredmény a bűzgó rendezőket, mert ha anyagi haszna nem is volt fáradozásuknak, az erkölcsi siker annál fényesebb, mert míg egyrészt megmutatta, hogy az altiszti-kör sohasem fáradozik el a jótékonyág gyakorlásában, másrészt bizonyosságát adta altisztjeink kiváló képességeinek is.

Vasuti szaknaptár. Egy közismert hasznos vasuti szak-kézikönyv előfizetésére hirdet felhívást *ocskói Oeska* *Gosztáv* igazgatósági szakosztályfőnök. A most már *tizenhetedik* évfolyamot ért szaknaptár — melyet melegen ajánlunk olvasóink figyelmébe — folyó évi november hó végén fog megjelenni a szokott gazdag tartalommal s az összes vasuti személyzet teljes névsorát tartalmazó névtárral. — Megrendelhetni 2 koronáért a Franklin-Társulatnál Budapesten Egyetem-u. 4.

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Háromszög-rejtvény.

a	a	a	k	k
l	l	o	ó	
ó	ó	s		
s	z			
z				

Ezen betűk úgy helyezendők el, hogy felülről lefelé és balról jobbra összeadva a következő öt szót alják 1 egy nemzet, 2 minden házban van, 3 régi ürmérték, 4 ételre teszik, 5 egy betű az abc-ből.

Megfejtését június hó 15-én megjelenő 16-ik számunkban hozzuk.

A megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki. A megfejtés határideje június hó 11-én.

F. évi 12. számunkban közölt rejtvény megfejtés e

„Minden este furulyázom sokáig

Elhallatszik a babám ablakáj.”

A kitűzött jutalmat a megfejtők közül ifj. Szozyori Nagy Zoltán nyerte meg, kinek címére Mihályi Imre „Francia zászló alatt” című művét postára tettük.

Szerkesztői üzenetek.

Caeres. A kívánt helyekre mutatványszámokat küldtünk. — Köszönjük buzgalmát, melylyel lapunk iránt viseltetik.

Sz. E. Miskolcz. Azon reményben, hogy munkásságával rá fog szolgálni, a t. példányt megindítottuk.

Felelős szerkesztő: Ifj. Görgey László

Kardos József

könyv- és papirkereskedése

Miskolcz, Széchenyi-utca 41.
a Seper-szálló mellett.

**Minden Vasutinak szüksége van
könyvekre,
papír és irodai szerekre**

aki nálam vásárol

10% engedményt kap.

Tisztelettel:

Kardos József.

**Minden háztartásban nélkülözhetlen
egy pontosan járó**

ébresztő óra

tartós, kitűnő szerkezettel

**ára csak három korona,
2 évi jótállás mellett**

KLEIN SÁMUEL

órák és ékszerész-üzletében

Miskolczon, Széchenyi-utca 141. szám alatt,
Királyhid mellett

Ugyanott kaphatók mindenemü arany- és ezüst ékszerek, férfi és női zseb-órák és óralanczok, ugy-szintén fali inga s konyha-órák a legjobb kivitelben és legolcsóbb árak mellett, a leghosszabb ideig tartó jótállással. Óra javításokat pontosan és lelkiismeretesen a legrövidebb idő alatt, jutányos árban, két évi jótállással teljesítik.

Ugyanitt kaphatók a világ legjobb beszélő gépei a híres Mascagni record Com. féle phonográfok, a melyek üzletemben mindenkor megtekinthetők.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel:

Klein Sámuel,
órák- és ékszerész.

Pfliegler J. Ferencz

Miskolcz, Széchenyi-u. 7. sz.

Nyolcz kiállításon kitüntetve. Alapított 1864-ben.

Nagy raktár:

Fuvott, préselt, csiszolt, ablak s tükör tábla-üvegek-, kőedény majolika, porcellán, asztali kávék, teák, fekete kávék, csemege és mosdókészletekből. Petroleum és villanyos

asztali és függőlámpák

Konyhaberendezési czikkek, zománczott főzőedények, réz-, fa- és nickelből.

evőeszközök

fa-, aluminium-, alpacca- és china-ezüst-foglalattal.

Képkerekek. Szobapadló-lack.

Olajban törött festékek.

Nász- és alkalmi ajándékul fölötte alkalmas tárgyakból.

Háztartási idényezikkek: fagyalt-, husvágó-, mandula-örölő gépek. Fürdő- és fűtő-eszközök.

Jutányos árak! Gyors és pontos kiszolgálat!

BRAUN A. ÉS TÁRSA

uri és női divatáru raktára

Miskolcz, Széchenyi-utca 42. sz.

a Hitelintézet
épületében.

Ajánlja dúsán felszerelt raktárát, — és pedig:

Hazai gyártmányú és angol

ezipők,

finom szalma és nemez-

kalapok,

férfi fehérnemük

ugymint ingek és gallérok,

nyakkendők,

keztük és harisnyák,

továbbá

selyem, vászon, batisz

zsebkendők.

Dús választék

bot,

nap- és esőernyőkben

Francia

illat - szerekben.

Böröndökben

mindennemü

pokrócokban,

szőnyegekben.